

4-2021

KLOOSTERKWARTIER

Vereniging Vrienden van het
Museum Elburg

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Secretariaat:

Clakenweg 134

8081 LZ Elburg

0525-684363

E-mail: elsvandel@hotmail.com

Hierbij ontvangt u alweer het vierde en laatste reguliere Kloosterkwartier van 2021. Vanaf juni is het museum weer open, maar hebben er helaas nog niet veel activiteiten plaatsgevonden, waarvoor leden van onze vereniging zich in konden zetten. Behalve de contributie dus helaas geen inkomsten. Gelukkig ontving uw vereniging vanuit de coronagelden € 1500 van de gemeente. Dat is ongeveer het bedrag dat jaarlijks wordt binnengehaald met o.a. de exploitatie van het museum café.

In de afgelopen periode was er ook het nodige lief en leed.

Lief en Leed:

In memoriam:

Op 27 augustus overleed ,volkomen onverwacht, Geertje Grietje Boerhave, die wij in ons museum en binnen de vereniging kenden als Gé. Gé was een markante en actieve persoonlijkheid, was zelfs nog bestuurslid van de Vereniging Vrienden van het Museum Elburg. Zij werkte als vrijwilliger intensief samen met Els van Nieuwenhuijzen, die toen educatief medewerker in Museum Elburg was. Gé was altijd complimenteus als er binnen ons museum of binnen onze vereniging bijzondere activiteiten plaatsvonden. Ze stuurde dan stevast een berichtje. Binnen het Elburgse was Gé een bevlogen en zeer actieve, graag

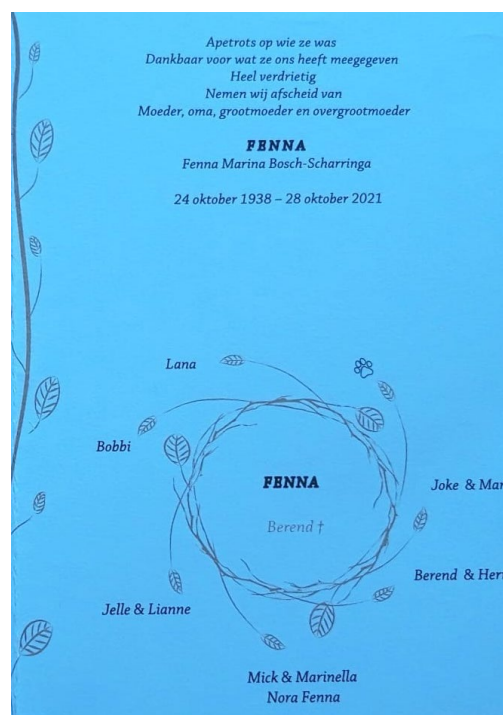
geziene vrijwilliger, die zeker gemist wordt. We wensen haar man Evert veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

In de nacht van 27 op 28 oktober is Fenna Bosch overleden. Fenna werd al geruime tijd verzorgd in het Feithenhof en moest helaas

Uitbeelding Maria Catharina Feith.

nu alweer heel wat jaren geleden met haar vele culturele activiteiten stoppen. En zo komt er dan een einde aan een actief en bewogen leven. Onze voorzitter Bob kende Fenna al ruim 40 jaar. Ze hebben samen een fractie gevormd in de gemeenteraad. En vele jaren in verschillende hoedanigheden in het museum en het St Nicolaasgilde samen gewerkt. Rondleidingen verzorgen, in een passende outfit het museum promoten, je kon het zo gek niet bedenken of Fenna heeft het wel

gedaan. Fenna was altijd aanwezig op ledenvergaderingen van onze vereniging, stelde daar kritische vragen en je kwam haar overal in en om het museum tegen.

Bob heeft circa 30 jaar geleden het plotselinge overlijden van haar man, Berend, nog meegemaakt. Fenna had jarenlang de zorg voor haar zuster, die zwaar aan epilepsie leed.

Zij kon ook prachtig vertellen over haar vader Jelle Scharringa, die een dierentuintje op 't Harde had, daar waar nu het winkelcentrum is. Hij was een excentrieke man. Hij speelde graag met zijn zwarte beer. Het parkje werd geopend op 23 Juni 1951 en werd bestond uit diverse apen- en vogelhokken, een kamelenweide, en het half ondergrondse aquarium. Op gegeven moment mocht het niet meer op zondag open. Na de opening had het binnen 4 maanden meer dan 25.000 bezoekers (gemiddeld 400 personen/dag). Er ontsnapte regelmatig dieren, zoals apen, bizon en zelfs beren, Toen er op 12 maart 1954 een beer ontsnapte, waren het wachtmeester Draaijer, burgers en militairen die het dier met stokken naar zijn kooi terug dreven. Het parkje "kreeg" medio april 1956 een leeuw van Blijdorp-Rotterdam Het had als extra attractie een TV en men betaalde 50 cent toegang per persoon (kinderen en militairen 50% korting) Er zijn vast nog wel leden die zich het parkje herinneren.

Er is afscheid genomen van Fenna in de kapel van Museum Elburg, waarna zij in besloten kring is begraven. Veel vrijwilligers en medewerkers van Museum Elburg, alsmede vele leden van onze vereniging bewaren goede herinneringen aan Fenna en wensen de familie veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

WIJ ZIJN VERHUISD!

Oude adres: Oude Harderijkerweg 28 te Doornspijk

Nieuwe adres:

**Zorg- & woonboerderij 't Boerenerf
Urkerweg 10
8303 BX Emmeloord**

Ons vaste telefoonnummer is vervallen. Wij zijn telefonisch bereikbaar op nummer 06-48660413

Hartelijke groet,

Henk en Fransje van Dijkhuizen – Dijkhuizen

Verder kwam ons ter ore dat Wil de Vries onlangs is overleden. Wil was in haar werkzame leven lerares bij een huishoudschool, in de vakken gezondheidszorg, handenarbeid en omgangskunde. Daar woonde ze nu dus 64 jaar. Ze heeft gewerkt aan huishoudscholen in Epe, Putten, Harderwijk, Amersfoort en Uddel. Daar was ze ook adjunct-directrice. Later werkte ze in het MBO in Zwolle. Ze was jaren lid van de vereniging en was typisch een lid dat zich zeer regelmatig liet zien bij de door het museum en de vereniging georganiseerde activiteiten. Ze genoot daar volop van. We zullen haar missen.

Nieuwe voorzitter Stichting Museum/VVV Elburg

Formeel vanaf 27 oktober 2021 is Peter van Beek de nieuwe voorzitter van het museum/VVV bestuur. Hij stelt zich hierna aan jullie voor.

Sinds een jaar draai ik nu mee in het bestuur van ons museum/VVV. Een raar jaar met veel onrust door Corona, sluitingen, personele beperkingen en nieuwe ontwikkelingen. Maar ook een mooi jaar om hernieuwd kennis te maken met het museum, waar ik bijna 20 jaar geleden zelf directeur van was. Toen was het nog het Gemeentemuseum Elburg en inmiddels is er veel veranderd. Maar voor mij toch weer heel vertrouwd als ik door de zalen loop en de vele voorwerpen nog zie die o zo bekend zijn.

Ik ben blij de voorzittershamer te mogen overnemen van Elsabé Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oye, die zoveel jaren deze rol met veel verve en inzet heeft bekleed. Tegelijk ervaar ik het ook als een hele verantwoordelijkheid. Dat ligt zeker aan de rol als werkgever voor ons personeel, maar ook in de ontwikkelingen die op ons afkomen. Nieuwe en vernieuwende tentoonstellingen, veel samenwerking met andere instellingen binnen en buiten Elburg, de nieuwe Hanze escaperoom, het aanstaande Schildersmuseum, het Centrum voor Cultuur in wording en zo is er nog heel veel meer waar het bestuur zich de komende tijd mee bezig moet houden. Natuurlijk zijn er naast de uitdagingen ook zorgen in financiële zin (Corona heeft nogal gaten geslagen in onze exploitatie en fondswerving is niet eenvoudig in deze tijd), het opnieuw bereiken van onze doelgroepen en bezoekers binnen halen, de beperkte personele capaciteit en een toekomst die voor veel musea niet zo eenvoudig zal zijn.

Maar als bestuur en ik als voorzitter lopen zeker niet weg voor deze verantwoordelijkheden. Samen met de medewerkers en zeker ook met al die onmisbare vrijwilligers hopen we de schouders er weer onder te zetten. Als ik dit schrijf, zijn we nog in afwachting van de nieuwe werkelijkheid die we zullen ervaren na de persconferentie van begin november. We hopen in elk geval stellig dat ons museum niet weer gesloten hoeft te worden. Voor alle betrokkenen bij museum en VVV hoop ik dat het vanaf nu alleen maar beter mag gaan. Daar zal ik me in elk geval de komende jaren hard voor inzetten.

Wil je een keer met me kennismaken of me anderszins informeren, dan kun je bij voorkeur per mail contact opnemen: peterenellesvanbeek@gmail.com

Nog wat korte informatie over mezelf: ik ben 59 jaar, woon sinds bijna vier jaar aan de Bovenstraatweg in Oldebroek met mijn echtgenote Elles. Onze jongste zoon Thomas woont nog thuis en werkt bij de Koninklijke Marine. De oudst zoon woont in Amersfoort met zijn vriendin en werkt bij de Koninklijke Marechaussee. Dochter Roos en schoonzoon Hugo wonen bij ons in de boerderij op de voormalige deel. Ik werk sinds bijna 20 jaar voor de gemeente Ede, eerst als gemeentearchivaris en afdelingshoofd Archief, tegenwoordig als interim-manager (o.a. in Barneveld), als senior adviseur en coach. Naast het museum/VVV bestuur ben ik nog actief in de PKN Ichthuskerk, Lionsclub Elburg Oldebroek en ben ik voorzitter van de Stichting Kerkelijk Informatiebeheer. Verder vind ik het heerlijk om in en rond onze boerderij te klussen en in de tuin te werken, wandel, lees en schrijf ik graag.

Afscheid en terugblik op de prachtige en afwisselende loopbaan van Els van Nieuwenhuijzen.

Op een moment van afscheid blik je terug naar de mooie dingen die je hebt meegemaakt. En dan realiseer ik me dat die mooie inspirerende en boeiende jaren niet even kort zijn weer te geven.

Ik kwam in 1979 bij de gemeente Elburg werk als educatief-medewerkster bij het gemeente museum Elburg. Peter Schuur heeft me aangenomen en wanneer dat niet het geval was geweest had ik niet zo'n mooie en boeiende loopbaan gehad.

1979 een jaar waarin de hypotheekrente 12 % en er een huizen crisis was. Het was ook het jaar waarin de eerste Vietnamese bootvluchtelingen naar Nederland kwamen en Rusland Afghanistan binnenviel. Dit zelfde jaar werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal 'Jaar van het Kind'. Ook in Nederland kreeg dit navolging en er werden een Nationale Commissie van volwassenen en een Nationale Commissie van kinderen geïnstalleerd, met als erevoorzitster HKH Prinses Beatrix. Een landelijke bijeenkomst in Flehite in Amersfoort gaf mij veel inspiratie om educatieve museum projecten voor leerlingen op te gaan zetten. En dat heb ik lang mogen doen voor heel veel verschillende groepen Van basisschoolleerlingen, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, studenten, volwassenen, militairen, blinden en slechtzienden.

Na een positieve medische keuring en 3 maanden werken Ik kreeg ik mijn vaste aanstelling en was de 3^e vrouwelijke ambtenaar in de stad Elburg, waar toen de dienst gemeentewerken en het gemeentemuseum Elburg in het Agnietenklooster waren gevestigd. De secretarie was in het gemeentehuis in Oostendorp. Ik kreeg een bureau met aan twee kanten lades. Zeer ongebruikelijk voor een beginnend ambtenaar. Een tafel met een laadje voor een bloknoot en pen was voldoende. Onze kantoorruimtes waren in de toenmalige 'Pandenschuin', aan de Ledige Stede.

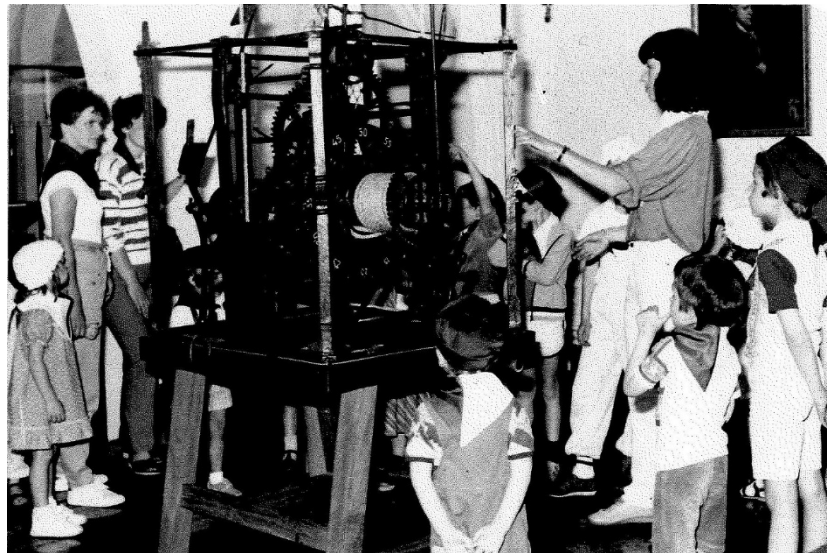
Als eerste was je ambtenaar en dat betekende dat je ook wel andere werkzaamheden moest doen.

Bijvoorbeeld samen met de bode getuigen zijn bij een huwelijk. Bloemen overhandigen aan de vrouw van de commissaris van de koningin.

Onverwachte gasten van de burgemeester ontvangen.

Maar ook wij konden onze collega's, ook de burgemeester vragen of men een groep leerlingen wilde ontvangen om iet

over hun beroep te vertellen dat gebeurde meerdere keren per jaar. Toenmalige burgemeesters Westerhuis en van Hout, vertelde dan vaak vanuit hun hun achtergrond als jurist iets over de rechtspraak. In het begin bestond het museum alleen de dubbelkapel met de zolder daarboven, de Vischpoort en Kazematten. Begin jaren 80 kwamen daar Jufferenstraat 8, Zuiderwalstraat en het muurhuisje bij.

Educatie en publieksbegeleiding bestond in de beginjaren uit rondleidingen, [dia]-lezingen, museumlessen op scholen de educatieve projecten in de musea, stad en omgeving voor de plaatselijke scholen en

verenigingen. Met de nieuwe panden en dus meer ruimte konden we dit uitbreiden ook voor scholen uit heel Nederland. Zij starten of sloten het schooljaar af met een werkweek in de omgeving.

De educatieve projecten 1984, 1985 voor het speciaal onderwijs kwam mede tot stand door de sponsoring van de Rotary Elburg en Oldebroek. Kosten voor een videocamera en-speler, cursus en begeleiding door een orthopedagoog de reiskosten betaalde de Rotary. Maar ook de bijdrage en inzet van Henk van Dijkhuizen voor de Rotary en Fransje van Dijkhuizen namens de Inner Wheel en de vele begeleiders hebben het mogelijk gemaakt dat ook zeer moeilijk lerende kinderen het gemeentemuseum en Elburg konden bezoeken.

In 1985 door het vertrek van de collega's gemeentewerken naar het nieuwe gemeentehuis in Oostendorp kwamen alle kamers en zalen van het gedeelte Zuiderwalstraat, bij het Gemeentemuseum. De tentoonstelling 'Man en paard' was nooit tot stand gekomen zonder het commitment van het gemeentebestuur, defensie, en professoren van de faculteit diergeneeskunde Universiteit Utrecht. En de steun en inzet van de vele vrijwilligers en dienstplichtige soldaten. Zes weken lang werd er gewerkt aan het gebouw en de tentoonstelling. Sauzen van de muren, schoonmaken vloerbedekking, boenen van de trappen, ramenlappen, koperpoetsen, het maken en inrichten van de vitrines. Letterlijk en figuurlijk was dit wel een huzarenstukje. In dit zelfde jaar werd de Vereniging Vrienden opgericht [Peter Schuur Lydia van de Burg, Ton Numan]. Boven mijn planbord op de werkplek hing jarenlang de tekst 'Geen enkele wijze van planning vervangt stom geluk' .

Met zoveel meer museumruimte werden ook de educatieve projecten en verschillende grote tentoonstellingen uitgebreid. Project 'Water' VMBO scholen Elburg eind jaren 90 begin deze eeuw. Wat waren we blij dat er inmiddels computers, internet en mobiele telefoons zijn intrede hadden gedaan. Zo konden we, Els van Andel en ik alle projectonderwerpen, rondom het thema 'water' sneller plannen en uitbreiden naar ruim 50 onderwerpen en lessen. De emaille tentoonstelling, 'Eeuwenoud en gloednieuw' 2002. Met de toegang via de Zuiderwalstraat naar de tuin waren ook tuinexposities zoals de beelden van Jits Bakker makkelijker te organiseren.

Met het maken van de tentoonstelling 'Onafzienbare heide vlakten' Nunspeet over het Vluchtoord in WO I, in 2008. maakte ik de overstap naar het Streekarchivariaat Noordwest- Veluwe. Met veel voldoening heb ik de archiefopleiding in Amsterdam gevolgd. Het volgende project werd het aansturen van het digitaliseren/scannen van de duizenden foto's en alle kranten van Nunspeet. Als studiezaalmedewerker voorzag ik de collega -ambtenaren en onderzoekers van de gevraagde informatie, voornamelijk in de vestiging Nunspeet. Naast het beschikbaar stellen van informatie en het beheren van de archiefbewaarplaats was mijn ambitie informatie uit ons unieke erfgoed over te dragen aan studenten, leerlingen en stagiaires om ze zo bewust te maken van de eigen sporen in het verleden en hoop dat ze een beter begrip krijgen van de samenleving nu. De samenwerking met geweldig gemotiveerde vrijwilligers, onderzoekers en collega's maakte het mogelijk om een belangrijke bijdrage aan professioneel informatie beschikbaar te stellen voor iedereen. Vaak verwonder ik me hoeveel schatten er in de archieven verborgen zitten en dat we kunnen terugblikken naar al die mooie pareltjes, die steeds weer opduiken. Vooral met het maken van het jubileumboek 'Ontmoetingsplaats van verhalen', het Gelderland boek, of de Erfgoedatlas van Nunspeet kwam er zoveel tevoorschijn dat alleen een selectie kon worden opgenomen. Heel veel dank aan alle [ambtenaar] collega's vrijwilligers, [maatschappelijke] stagiaires. De combinatie van twee banen archiefmedewerker en Cultuurmakelaar 2,5 jaar waren een hele uitdaging, wel druk, maar ik zou het zo weer doen.

Corona heeft ondanks alle verdrietige dingen voor mij ook bijzondere dingen gebracht zowel privé als in het werk. In Nunspeet QR-code bordjes en een fietstocht over de 1e wereldoorlog De web-exposities, Corona- fotowedstrijd en extra verhalen op www.streekarchivariaat.nl

Mijn collega's hebben samen met mijn familie een digitaal afscheid georganiseerd. Top. En ik was ook blij, al is het in een klein gezelschap, om mijn mooie boeiende loopbaan, deze zomer met een tuinfeest af te kunnen sluiten. Ik heb nu weer een verhaal en jullie weten ik hou van verhalen.

Dan natuurlijk de vraag waarom geen anekdotes over de zoektocht naar het bijzondere voorwerp of dossier of een bijzondere bezoeker. Jawel die zijn er zeker maar dan werd dit stuk echt te lang.

Iedereen hartelijk dank voor de samenwerking.

Els van Nieuwenhuijzen.

Muurhuisje

Voor de eerste keer, op 29 september jl., werden de vrijwilligers die vijf weken lang het muurhuisje "bewoonden" door Marie-Paule uitgenodigd voor de evaluatie, uiteraard onder het genot van koffie en taart. Helaas kon niet iedereen aanwezig zijn. Het muurhuisje was opengesteld van 27 juli – 27 augustus, telkens tijdens de middag van 14.00 uur tot ca. 17.00 uur. Dit was een van de weinige activiteiten die we als vereniging konden ontplooiën en deze openstelling zorgde gelukkig voor maar liefst € 423,10 in de fooienpot. De suppoosten: Anna, Eefje, Els, Fred, Jannie, Jos, en Marie-Paule en dit jaar in de reserve, André, gaven ieder op hun eigen manier vorm aan hun suppoost zijn. Zo kwamen sommigen compleet met een passende outfit of namen zelfs de verklede kleinkinderen mee, die het spel ook fantastisch meespeelden en verbeeldden of ze in het muurhuisje woonden. De

bezoekers bleven keurig buiten wachten als er teveel mensen binnen waren, dit alles i.v.m. Covid 19. Ook in de herfstvakantie is het huisje nog opengesteld en zijn er tijdelijk stelten en een ringwerpspel toegevoegd aan de inventaris. De nieuwe suppoosten vroegen zich overigens af waarom ze deze taak niet eerder op zich hadden genomen. Het is zo'n dankbaar werk, om in die paar uurtjes zomaar over de 100 bezoekers te ontvangen en die in de geschiedenis van het muurhuisje mee te nemen. Kortom, wie denkt dat hij of zij het ook leuk vindt, kan zich aanmelden bij de secretaris(elsvandel@hotmail.com) Alle suppoosten ontvingen verder van Marie-Paule een kleine attentie.

Het verhaal bij het muurhuisje:

Al vanaf eind 16e eeuw werd er toestemming verleend voor het bouwen van huisjes tegen de binnenkant van de stadsmuur. Toen was n.l. de wal en de buitengracht aangelegd.

Het nog bestaande poortwachtershuis bij de Goorpoort – Westerwalstraat 37- heeft als jaartalankers 1682 gekregen. Ook zijn er zo nu en dan volkstellingen geweest en die uit 1749 vermeldt dat de meeste muurhuisjes worden bewoond door armen.

Het jaartal dat op het bordje van "ons" huisje 1842 zegt is dus rijkelijk laat. De Vereniging Vrienden van het Museum Elburg exploiteert het muurhuisje.

Hier het verhaal van een van de suppoosten.

Mijn Muurhuisje Zuiderwalstraat 8

Als de Nederlandse regering zo rond 1830 besluit dat de "dan" huidige verdediging der steden achterhaald is, mogen de nog bestaande poorten en muren gesloopt worden. Waarmee ook onze stad blij is, want dat betekent ook hier uitbreiding voor hoognodige woningen.

Echter: goede stukken muur brengen meer geld op dan puin. De diaconie en particulieren mogen meters kopen en er huisjes tegenaan bouwen. De diaconie verhuurt die aan armen.

Omdat de oudedagsvoorziening bijna alleen bestond uit je kinderen – en de sterftkans daarvan erg groot was – was het noodzaak toch wel minstens 5 – 6 kinderen te hebben die alles zouden kunnen overleven om later voor de ouders te zorgen. Onze nr. 8 staat niet op de hoek, maar opgeschoven de straat in. Op de hoek van de jufferenstraat was n.l. een smederij met zijn werkingang aan de zuiderwalstraat. Dus was het erg onhandig als een te beslaan paard het huisje tegenover in kon steigeren.

Men vond dat je armen niet teveel verwennen moest, dus kleine huisjes met bijna genoeg ruimte was voldoende. Nr. 8 is met zijn huiskamer en keuken/schuur nog relatief groot.

Als er kinderen zijn en het is niet druk, dan laat ik iemand buiten met passen de lengte meten en ze komen dan meestal op ± 8 stappen. Ter vergelijking moeten ze daarna de burens ook opmeten, wat neerkomt op ± 4 stappen : ook voor een heel gezin !!

Dan naar binnen: de keuken werd afgescheiden van de woonkamer door de achterkant van de bedstee en een half hoog muurtje + deurtje. Omdat onder de woonkamer een keldertje is, is daar de vloer iets hoger en is de afstap nu glooiend naar de keuken.

De badkamer is uitgehakt in de stadsmuur: de oudere jeugd laat ik door een gestrekte arm meten hoe diep dat is. Met nog een steendikte erbij respectabel.

Daarnaast staat een houten geval in de hoek: ouderen weten wel wat dat is maar noemen het verkeerd een w.c. Wat betekenen n.l. de letters w.c. Daar moet soms diep over worden nagedacht.

Om de boel wat te relativiseren vertel ik dan dat 'n openbaar toilet onder de brug bij de Goorpoort was.

Er is ook een bedstee geweest tegen de muur van de burens, op de plaats van de trap. Maar of dat vóór of na de huidige plek was weet ik niet. Ruimtegebrek op zolder zou de oorzaak geweest kunnen zijn, want de kinderen sliepen boven. (soms heeft een enthousiast iemand het over kamertjes; die moet dan buiten even naar het dak kijken) Slapen in het stroo, ieder jaar een verse lading. En naderhand strozakken. Heel primitief, want het dak is niet beschoten. 's Winters werd je dan wit ondergesneeuwd wakker.

En meer beschutting dan een kleed zal er niet tussen de jongens en meisjes gehangen hebben.

Het was trouwens noodzaak zo snel mogelijk geld te gaan verdienen, dus een intern dienstje bij een boer of mevrouw en een leeropleiding bij een vakman voor de jongens zorgde voor een mond minder in huis.

Dan de huiskamer: er zal een langere tafel gestaan hebben, maar eten met bord op schoot of in 2 ploegen was geen uitzondering. Omdat het huis nog tot 1966 regulier werd bewoond, is de situatie uit die tijd – dus na oorlogs. Sinds 1920 verplichtte de regering dat alle huizen om hygiënische redenen moesten worden aangesloten op de drinkwaterleiding. Het “loop naar de pomp” was alleen nog voor het waswater.

Stoken op kolen was in eerste instantie veel te duur en hout of turf normaler. De huidige gaskachel is de opvolger van de oliekachel, die weer de opvolger is van de houtkachel. En eten klaarmaken gebeurde op die kachel of petroleum stelletjes. Ook de verlichting brandde op petroleum.

Dan de kelder: nodig als koelkast en voorraadruimte en dus de oorzaak dat die vloer iets hoger is dan de andere helft. Maar waar het 2e kelderluikje voor diende ben ik nog niet achter.

Diverse dingen uit dit verhaal heb ik te horen gekregen van Luurt Schuin, in het verre verleden van mijn begintijd bij het museum. Luurt was overigens erelid van onze vereniging.

Mocht iemand op dit verhaal willen schieten ..... ga gerust je gang. Aanvullingen zijn welkom.

Deeltijdbewoner: boer Hannes.

Kloosterleven in museum

Op 1 oktober hadden we het gevoel dat we weer een beetje actief in het museum mochten zijn. Na zeker anderhalf jaar stilte werd de eerste schoolklas van de van Kinsbergen basisschool welkom geheten. De kinderen mochten kennis maken met ons museum maar kwamen vooral voor het basisschoolprogramma “kloosterleven”. Het

”Susterenkoor” is weer met repeteren begonnen en zo konden Grietje en twee andere zusters met de kinderen zingen en in een processie door de tuin lopen. Op dat moment waren al aardig veel bezoekers in de tuin en die vonden het geweldig om een hele klas jonge “zusters en paters” te zien. Fred en ikzelf hebben de kinderen begeleid bij het schrijven met een ganzenveer, het maken van een kaars van bijenwas en ze verder te vertellen over de dagindeling van de nonnen, refter en keuken laten zien etc.. Het was heerlijk om weer aan de slag te mogen met een leuke en enthousiaste klas kinderen.

Marie-Paule

Gift Rotary van € 3000

Rotaryclub Oldebroek-Elburg bood een cheque aan aan de voorzitter van het bestuur van het museum, mw. Elsabe Kalsbeek barones Schimmelpenninck van der Oije ter waarde van € 3000,00.

Dankzij deze cheque werd het mogelijk om een miniatuur model van de EB 52 een ‘bons’, een soort botter met een iets andere voorplecht, aan te schaffen en die zo in de

collectie van het museum op te nemen. Het model was nu in tijdelijke bruikleen. De originele boot is gebouwd in 1835 en het schaalmodel in 1968 door Jan Jansen uit Elburg. Het bestuur en de directeur van museum Elburg Anne-Marie van Hout waren erg blij met dit royale gebaar. De voorzitter van de Rotaryclub Harry Tijssen overhandigde de cheque in de fraaie tuin van het museum samen met Ronald Cleijssen, die namens de club jaarlijks onderzoekt welke goede doelen kunnen worden ondersteund. De Rotary helpt om culturele en maatschappelijke activiteiten mogelijk te maken vooral in de eigen regio. De komende maand zullen de leden van de club samen met de Stichting Present Elburg weer een actie op touw zetten om mensen met een kleine beurs te ondersteunen met een verrassingspakket. De afgelopen drie jaar sponsorde de Rotary ook de Kidsweek in de herfstvakantie. Deze service club heeft overigens in de geschiedenis van Museum Elburg, eerder Gemeentemuseum Elburg, heel wat keren zaken gesponsord.

Kapel Museum Elburg sinds kort trouwlocatie, ook de Kloostertuin kan gebruikt worden

Onlangs werd de kapel van Museum Elburg een officiële trouwlocatie. Dat nieuws is kennelijk goed geland, want

er hebben inmiddels al heel wat trouwlustige stellen hun jawoord aan elkaar gegeven. Museum Elburg heeft een aantal gastvrouwen die deze huwelijks voltrekkingen soepel laten verlopen. Mocht u denken dat deze taak op uw lijf geschreven is, kunt u zich uiteraard melden in Museum Elburg.

De locatie is te bezichtigen iedere eerste zaterdag van de maand. U kunt zich vrijblijvend melden bij de balie van Museum/VVV Elburg aan de Jufferenstraat 8 in Elburg. Er zijn opties bespreekbaar voor het uitbreiden naar een receptie in ons museumcafé.

De kosten voor het huren van de kapel voor het voltrekken van het burgerlijk huwelijk zijn 375 euro. Dit is exclusief de kosten die de gemeente in rekening brengt. Voor een reservering bij ons mailt u naar info@museumelburg.nl.

Vergeet niet om de aanvraag voor uw huwelijk of partnerschapsregistratie door te geven aan de gemeente Elburg zodat u verzekerd bent van een trouwambtenaar. Op www.elburg.nl vindt u meer informatie.

Voor mooie foto impressies kunt u de website raadplegen.

<https://www.museumelburg.nl/home/trouwlocatie-kapel/>

Rabobank Clubsupport

Bedankt voor jullie deelname aan Rabo Club Support! De Vereniging Vrienden van het Museum Elburg ontvangt door uw stemmen een bedrag van € 149,62 en Museum Elburg € 311,48. Door beiden mee te doen is het totaal toch een mooi bedrag geworden.

St Agnes

Bij de opening van de herinrichting van Museum Elburg werd er een begin gemaakt met het sparen voor een beeld van St Agnes voor in de kapel. Inmiddels stond er al een aardig bedrag gereserveerd en vonden we onlangs een tweetal exemplaren die geschikt bleken te zijn. Anne-Marie heeft er een uitgekozen en het beeld hoogstpersoonlijk opgehaald in Hoensbroek. Zodra er een mooie sokkel beschikbaar is, zal dit beeld een permanente plaats in de kapel krijgen. Het beeld zal in de zichtlijn van de glazendeur geplaatst worden.

Zij wordt afgebeeld met een lam (het Latijnse woord 'agnus' betekent 'lam', symbool van de onschuld en de zuiverheid; verwijzing naar haar naam en naar de legende dat zij na haar dood aan haar ouders zou zijn verschenen met een lam; wellicht herinnert het ook aan het Lam Gods); soms naakt in een bordeel; diadeem in het haar; zwaard; boek met lelietakken, (ongeschonden maagdelijkheid); afgebeeld met vuur op de brandstapel; palmtak, zoals bij dit beeld (martelares; met een bloemenkrans om haar hals; met twee kronen (maagdelijkheid en martelares); rozenkrans.

De oudste voorstelling van St Agnes bevindt zich in Sant'Agnese fuori le Mura te Rome: een marmeren reliëf uit de 4de eeuw, afkomstig van haar graf. In de absis van dezelfde kerk is een mozaïek van haar uit de 7de eeuw. Bron: <http://www.heiligen.net/heiligen/01/21/01-21-0304-agnes-rome.php>

Uitstapje Vereniging Vrienden van het Museum Elburg op 30 oktober jl.

Every pattern has a meaning Christie van der Haak (1950)

Zaterdagmiddag 30 oktober reisde een aantal museumvrienden af naar Kampen. Om half twee werden we vriendelijk ontvangen in de Gouden Zaal van het Stedelijk Museum in Kampen. Na een kopje koffie of thee met een heerlijk “Christie” taartje ging het programma van start. Alles draaide om de tentoonstelling “Every pattern has a meaning” van Christie van der Haak.

Christie, een aimabele vrouw, was uit Den Haag gekomen om ons te vertellen over haar kunstenaarsloopbaan en natuurlijk haar werk.

En vertellen kan ze! Ze schetste haar docentschap aan een middelbare school (niet zo'n succes). Aan het begin van de jaren negentig gaf zij les aan de kunstacademie in Kampen. Zij bezocht de studenten op hun kamers en in hun ateliertjes. Op die manier heeft ze Kampen goed leren kennen. Vooral de vele Art Nouveau en Art Deco details aan huizen en gebouwen spraken haar aan. Zij heeft deze elementen ook vertaald in haar werk.

Vooraf in de jaren zeventig en tachtig ging zij met haar werk tegen de tijdgeest in. Abstracte en conceptuele kunst beheersten het kunstklimaat. Haar kleurige en drukke patronen vielen uit de toon. Toch geloofde zij in haar kunst, mede gestimuleerd door haar man, en schreef zij museumdirecteuren aan om kennis te maken met haar werk.

Uiteindelijk is haar dat gelukt. Haar werk is nu bekend in binnen- en buitenland.

Na de inleiding van Christie nam ze ons mee naar de expositie. We werden overweldigd door de veelheid van kleuren en patronen op muren, vloeren en ramen. Adembenemend! Ook haar collectie glas en kleden pasten naadloos in de ruimtes. Daarna bezochten we de synagoge van Kampen. In de synagoge heeft Christie haar atelier nagebouwd. In de synagoge worden ook haar schilderijen en meubelstoffen geëxposeerd. De meubelstoffen worden voor meubilair gebruikt in gerenommeerde hotels en gebouwen in binnen- en buitenland.

We sloten ons bezoek af met een drankje en konden terugkijken op een middag vol kunst en kleur van een begaafd kunstenaar!

De expositie is nog tot 9 januari 2022 te bezoeken (wordt misschien verlengd)

Namens alle bezoekers,

Anna van Prooijen - Schenk

Orange the World

Orange the World is een campagne van de Verenigde Naties tegen geweld tegen vrouwen.

De start is op 25 november: de Internationale dag tegen geweld tegen vrouwen, en duurt tot 10 december.

In Nederland werkt UN Women (= de VN organisatie voor vrouwenrechten en gendergelijkheid) nauw samen met Zonta Nederland en de Unie van Soroptimistclubs Nederland, Suriname en Curaçao om de campagne te coördineren. Dit zijn clubs van ambitieuze vrouwen die opkomen voor de rechten van vrouwen wereldwijd. Alle drie deze organisaties drijven in Nederland volledig op vrijwilligers.

Ongeveer honderd clubs van Zonta en de Soroptimisten organiseren tijdens de "16 days of action against violence against women" lokale en regionale acties en zetten gemeenten aan tot deelname aan Orange the World. Dit kan

men bereiken door diverse vormen van geweld steviger aan te pakken, bestrijding van straatintimidatie en voorlichting aan mannen en jongens d.m.v. projecten op scholen.

Symbolisch hiervoor zijn de in oranje uitgelichte (prominente) gebouwen in vele steden en dorpen. Ook Elburg doet mee. De Bakkersmolen van Schuld en Museum Elburg worden ook oranje uitgelicht.

Note:

Heb jij te maken met geweld? Hier kun je terecht voor hulp:

- Bel '[Veilig Thuis](#)' op 0800-2000 voor advies en hulp (24/7 bereikbaar). Of [chat](#) (ma t/m vr 09:00 - 17:00).

- Is het in jouw situatie lastig om te bellen? Dan kun je terecht bij de apotheek door 'masker 19' te zeggen voor hulp. Als je alleen bent, belt de apotheker samen met jou naar Veilig Thuis om samen te kijken hoe je geholpen kan worden

In Beeld

Als opmaat naar de kerststallentoonstelling, in december in de kapel van het museum, een schilderij van Pieter Brueghel.

Ijspret in Bethlehem?

De kinderen op dit schilderij van Pieter Brueghel de Jonge, vermaken zich prima. Ze gooien sneeuwballen, rijden sleetje en tollen op het ijs.

De volwassenen hebben andere bezigheden; een varken slachten, hout verslepen, sneeuw schuiven en schuilen tegen de kou.

Bruegel heeft het verhaal van de volkstelling in Bethlehem verplaatst naar een besneeuwd Vlaams dorp.

Op de voorgrond van dit winterse tafereel ontdekken we Jozef. Hij is herkenbaar aan zijn timmergereedschap. Hij leidt de zwangere Maria, zittend op een ezel, door de sneeuw.

Hij moest zich laten inschrijven in Bethlehem, als afstammeling van David, samen met Maria. (Lucas 2: 4-5)

Pieter II schildert de Volkstelling te Bethlehem naar een voorbeeld van zijn vader uit 1566. In die tijd moesten de burgers extra belasting betalen aan de Spaanse overheid. Bij de herberg links op het schilderij worden mensen ingeschreven en wordt er belasting geheven.

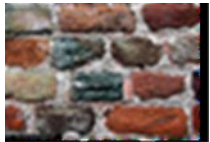
Kijkt u nog eens rustig naar de foto's. Er is zoveel te zien. Misschien heeft u wel een puzzel in huis van dit schilderij (een geliefd thema).

Het schilderij, olieverf op paneel, is geschilderd tussen 1605 en 1610 en meet 120 x 171cm. Het hangt in het Bonnefantenmuseum in Maastricht.

Kom vooral een kijkje nemen in de kapel in december!

Anna van Prooijen-Schenk

In deze kloostermop is Theo van Geest aan het woord

Ik werd heel gastvrij ontvangen in huize van Geest.

Onderstaand mijn vragen aan Theo en zijn antwoorden daar op.

Waar ben je geboren? In welk jaar?

Amsterdam, 1944.

Direct na mijn geboorte verhuisden mijn ouders naar Haarlem.

Tien jaar later weer een verhuizing, nu naar Alkmaar. Daar ben ik op school geweest.

Hoe lang woon je nu in Elburg

Vanaf 1965. Met mijn ouders, we woonden in de Westerwalstraat. Mijn vader had een bedrijf in kantoormeubelen, Oud Holland, in de Bloemstraat. Ook een drukkerij, maar dat was alleen voor eigen drukwerk zoals folders, facturen enz.

Wat voor opleiding heb je genoten?

Ik heb de Ulo gedaan en de grafische school.

Je hebt gewerkt in het familiebedrijf Oud Holland kantoormeubelen?

Ja, wij werkten met drie zusters en drie broers in het bedrijf. Eerst in de toenmalige panden Stam, op de hoek Zuiderzeestraatweg / Zwolseweg, waar nu verschillende kantoren, zoals Van Deutekom en tot voor kort de ING bank zat. Daarna in 1980 verhuizing naar de Robbertsmatenstraat op bedrijventerrein Kruismaten.

Ik was verantwoordelijk voor het magazijn, maar bezocht ook klanten en installeerde meubelen. Daarnaast ook wel kantoorwerk. Mijn broer Jan had de leiding van het bedrijf. Henk bezocht de klanten en was veel met de vrachtwagen onderweg. Mijn zussen zaten op kantoor. Nel deed de inkoop. Greet en Magdalena deden het echte kantoorwerk.

Ik ben nu al een tijd met pensioen. Het pand op Kruismaten werd te klein, het bedrijf is nu gevestigd op befreijventerrein Broeklanden. De zoon van mijn zus Magdalena is nu de eigenaar.

Vertel iets over je privéleven, vrouw en kinderen

Ik ben sinds 46 jaar getrouwd met Tineke. We hebben twee kinderen, Henrieke, als lid van de tuingroep niet onbekend in het museum. En onze zoon Geert. We hebben ook twee kleinkinderen.

Vakanties vieren we veel in Duitsland, vooral de Allgäu, in de zomer, maar ook veel op Wintersport.

Wat voor liefhebberijen of hobby's heb je?

Ik lees veel en doe heel graag woordpuzzels.

Je bent een aantal jaren vrijwilliger in ons museum geweest, hoe ben je daartoe gekomen?

Ja, ik was 10 jaar vrijwilliger, door Tineke, die al veel langer bij het museum betrokken was. Het begon er mee, dat ik af en toe, samen met Jan Schuurmans, spullen ophaalde voor exposities. Ik heb nog een leuk verhaal. We moesten ergens een flink beeld ophalen. We gingen met een vrachtwagen van de zaak en ik nam een steekwagen mee. We kwamen op het adres aan. Jan ging alvast aanbellen. Kwam echter even later terug met het beeld onder zijn arm. Het woog bijna niets, het was een lappenpop. Ik had de laadklep al naar beneden.

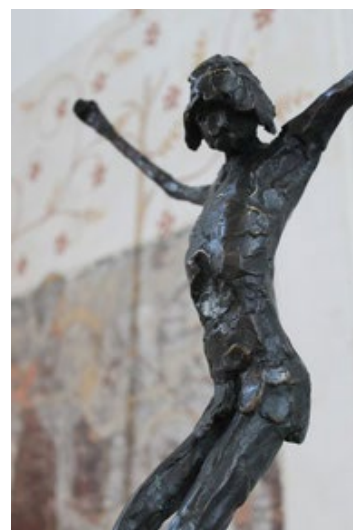
Welke werkzaamheden deed je verder in het museum?

Ik heb vooral baliediensten gedraaid. Vaak ook als invaller. Thea wist mij wel te vinden. Maar ik deed het heel graag. Ik vond het fijn om samen met anderen te werken. Het contact met bezoekers boeide mij ook echt.

Helaas moest ik een half jaar geleden stoppen vanwege gezondheidsproblemen.

Wat vind je het mooiste of interessantste museumstuk?

Het bronzen beeld, de Crucifix van Jits Bakker. Ik vind dit echt heel mooi. Het heeft ook een prachtige plaats in de kapel. Ik heb daar ook een goede herinnering bij. Ik heb destijds, na afloop van de expositie samen met Gerrit van Kolthoorn de beelden van Jits teruggebracht naar de Bilt. Ik heb mijn ogen uitgekeken bij zijn atelier daar.

Ten slotte, is er nog iets dat je kwijt wil?

Ik heb mij altijd erg thuis gevoeld in het museum. Het is een hechte, fijne gemeenschap.

Bob Middelburg, november 2021

Museum Elburg heeft de realisatie van de Hanze-Escaperoom voltooid

In het vroege voorjaar van 2019 zijn de eerste serieuze plannen op tafel gelegd door Dirma Speldekamp en Anne-Marie van Hout voor de realisatie van een Hanze-Escaperoom in de Vischpoort. Het doel was tweeledig: het verhaal van de Hanze en in het bijzonder dat van de Hanzestad Elburg door middel van een spelelement interactief maken voor de bezoekers en tegelijkertijd de Vischpoort een actieve rol te laten spelen daarin.

Na bijna twee jaren van grondige voorbereiding is het plan van Dirma en Anne-Marie werkelijkheid geworden en kan de Hanze-Escaperoom straks open voor het publiek. De timing is perfect: voor het jaar 2023 heeft de Provincie Gelderland de Hanze als icoon gekozen, en voor een Hanzestad als Elburg is dit de kers op de taart.

Vanwege het professionele karakter van deze Hanze-Escaperoom is bij de bouw en inrichting gebruik gemaakt van specialisten: lokale en regionale bedrijven die expert zijn op het gebied van controle en monitoring, licht, geluid en (brand-)beveiliging. Uiteraard kwam de historische input van ons eigen Museum Elburg zelf, dé hotspot waar alle kennis in huis is. Het bestuur van Museum / VVV Elburg stond garant voor de realisatie.

Mede door bijna onophoudelijke fondswerving, bijdragen van Stichting Museumstad Elburg, Provincie Gelderland, Interreg Hanzesteden en Cultuur & Erfgoedpact in samenwerking met de Gemeente Elburg, Veluwe op 1 / De Veluwe-agenda en andere partijen ontstond er een financiële basis waarop verder kon worden gebouwd. De exploitatie van de Hanze-Escaperoom is in handen van Restaurant De Haas.

Minstens vier arrangementen zijn straks te boeken in combinatie met deelname aan deze Hanze-Escaperoom: het Hanzediner bij Restaurant De Haas, de VVV-stadswandeling, het bezoek aan de vele Elburgse musea en een bottertocht. De onderdelen kunnen ook los van elkaar geboekt worden, en zowel losse onderdelen als arrangementen hebben een marktconform tarief.

Zonder twijfel blijft de Vischpoort ook toegankelijk voor bezoekers die de Hanze-Escaperoom ervaring even laten voor wat het is, maar vooral willen

Dirma Speldekamp snijdt samen met Bart Vriens van Restaurant De Haas de Hanze-Escaperoom feesttaart aan.

Jaap Streefkerk, bestuurder bij Museum Elburg/VVV Elburg en Gerrit Jan Vos, eigenaar van Restaurant De Haas, tekenen de samenwerkingsovereenkomst.

genieten van al het moois wat deze parel van de Vesting Elburg al honderden jaren te bieden heeft aan historie en authenticiteit.

Het Schildersmuseum (in oprichting):

Graag had ik dit keer meer verteld over de inrichting van het schildersmuseum als onderdeel van Museum Elburg. Helaas wachten wij al geruime tijd op het maken van een nieuwe doorgang naar de zolder boven een naastliggende ruimte. Deze is nodig omdat deze zolder als opslagruimte gebruikt gaat worden, waardoor de ruimte waar het schildersmuseum komt, kan worden vrijgemaakt.

Daarom wil ik in plaats daarvan jullie aandacht vestigen op het onderwerp Heraldiek wat in het verleden een vast onderdeel was van de schildersopleiding. Om heraldische onderdelen te kunnen behandelen moest de schilder kennis hebben van de Heraldiek. In ons toekomstige museum willen we dit onderdeel ook onder de aandacht brengen. De Heraldiek is gebaseerd op veel vaste regels, kleuren en grafische aanduidingen, Hiermee willen we u in de toekomst kennis laten nemen in het museum. Het schilderen van Heraldische wapens kwam dus regelmatig voor. Niet alleen bij de plaatselijke schilder maar ook bij specialisten op dat gebied. Zo beschikte bijvoorbeeld de marine over een vaste wapenschilder.

Als een soort inleiding willen we u hierbij kennis laten maken met enkele voorbeelden van dit onderdeel uit het toekomstige schildersmuseum.

Heraldiek:

Heraldiek of wapenkunde is inde tijd van de kruistochten (1095-1291) ontstaan. De ridders en hun gevolg trokken op aandrang van paus o.a. naar Jerusalem om deze stad te bevrijden van de Islamitische bezetters. Hun schilden waarmee ze zich beschermden werden voorzien van afbeeldingen in verschillende kleuren waarmee ze zich van elkaar konden onderscheiden. Het was de taak van de schilder deze wapens beschermen en te versieren met herkenbare figuren. De schilder heeft er zelfs zijn naam aan te danken. Ook de herauten (boodschappers van hun heer) droegen herkenbare tekens op hun tabberd. Herauten hadden een bijzondere status, zij brachten boodschappen over naar het vijandelijke kamp en onderhandelende namens hun opdrachtgever over oorlog en vrede. Door hun grote kennis van wapenschilden konden zij soms ook een inventarisatie maken van het vijandelijke kamp. Daarnaast waren zij ook vervaardigers van wapenboeken.

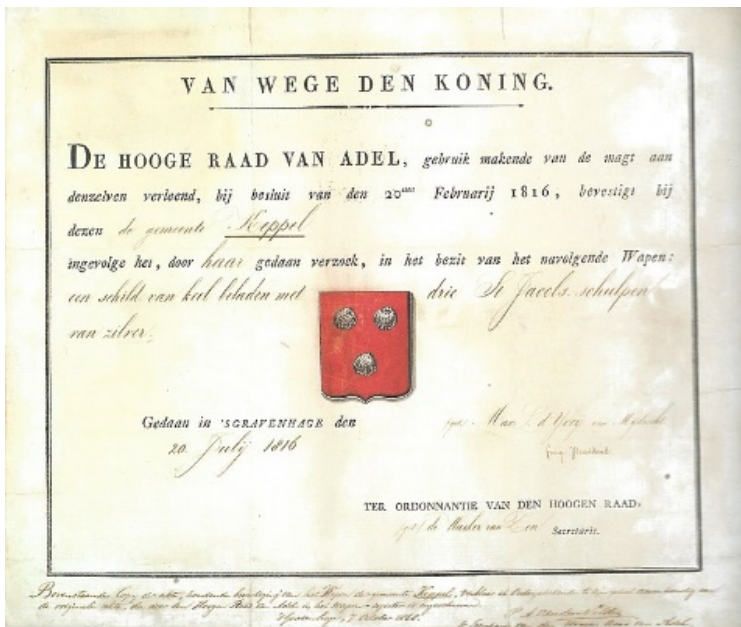

De heraut

Het gebruik van wapens was in de verschillende periodes aan allerlei gebruiken en voorwaarden verbonden. Naast de adellijke wapens kwamen deze ook voor bij de Gilden, niet adellijke families, landen, streken en gemeenten. Ook bij kerkelijke instanties werd gebruik gemaakt van wapens waarbij gesproken werd van een kerkelijke heraldiek. De overheid die wapens voor de adel en overheidsinstanties officieel goedkeurt, maakt daarbij gebruik van de raad van adel als adviesorgaan. Anderen kunnen hun wapen officieel laten erkennen en registreren wanneer deze voldoen aan de heraldische regels.

Ook nu kennen we nog Herauten zoals hier in Schotland.

Onderdelen van een wapen:

- (1) Motto (2) grond (3) ordeteken (4) schildhouder (5) schild (6) helm (7) dekkleden (8) wrong (9) rangkroon (10) helmteken

Gildewapens:

De schilders vormden in vanaf de middeleeuwen het Sint Lucasgilde. De evangelist Lucas werd beschouwd als de meest beeldende van de evangelisten die veelal werd afgebeeld met een os.

Lucas als schilder afgebeeld met os (Geschilderd door Maarten van Heemskerck)

Evangelist Lucas als beeldend schrijver afgebeeld met os.

Een meesterwerkstuk met links het wapen van het schilders gilde Sint Lucas

Het wapen van Sint Lucas hier afgebeeld als ongedeelde schild in de kleur blauw (heraldische kleurnaam: azuur) met daarop drie kleine schilden in wit maar in werkelijkheid zilver. Een van de regels in de heraldiek is dat je nooit kleur op kleur toepast maar altijd kleur op metaal of omgekeerd. Tegenwoordig gebruiken veel schildersbedrijven nog steeds dit wapen zij het dat de ondergrond wit (zilver) is en de drie kleine schilden in de primaire kleuren rood, geel en blauw.

Zoals aangegeven hebben landen, streken en gemeenten ook eigen wapens.

De officiële beschrijving van het wapen is Schild: In azuur,(blauw) bezaaid met blokjes van goud, een leeuw van goud, gekroond met een kroon van drie bladeren en twee parelpunten van hetzelfde, getongd en genageld van keel,(rood) in de rechter voorklauw opgeheven houdende in schuinlinkse stand een zwaard van zilver met gevest van goud en in de linker voorklauw een bundel van zeven pijlen van zilver met punten van goud, de pijlen tezamen gebonden met een lint mede van goud. Aan het schild worden toegevoegd:

1 Tot dekking van het schild de Koninklijke kroon gelijk aan die welke tot

dusverre door de koningen der Nederlanden is gevoerd; 2 Als schildhouders twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel;3 Het devies (wapenspreuk) 'Je Maintiendrai' in Latijnse letters van goud op een lint van azuur.

Naast dit wapen ken men nog de eenvoudige vorm van alleen maar het schild en de koninklijke vorm

Gemeentewapens:

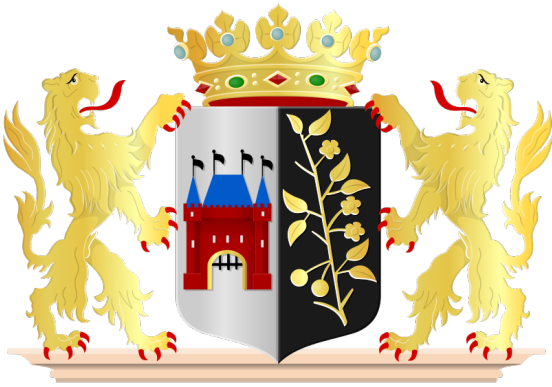
Het rijkswapen.

Het wapen van de voormalige gemeente Doornspijk is op 18 januari 1923 aan de gemeente verleend bij koninklijk besluit. De omschrijving luidt: In azuur een dubbelstaartige gouden leeuw, gekroond van hetzelfde, en een schildhoofd van keel, beladen met een gouden sleedoorntak, gebloemd van zilver

Het wapen van de voormalige stad Elburg is op 20 juli 1816 bij een besluit van de Hoge Raad van Adel met het wapen aan de gemeente bevestigd. Opmerkelijk is het verschil in de afbeelding met de heraldische omschrijving. Er wordt niet vermeld dat één leeuw aanzien is, evenals de gouden poort en zilveren vanen, en de gouden liggende leeuw voor de ingang wordt niet beschreven.

Het wapen van de huidige gemeente Elburg.

Het wapen van Oldebroek

Familiewapens:

Veel adellijke families hebben hun eigen familienaam deze moeten dan worden beoordeeld door de Raad van Adel die vervolgens de kroon adviseert om het al dan niet vast te stellen. Wanneer personen uit adellijke families met elkaar trouwen ontstaan veelal door samenvoeging van twee wapens een nieuw wapen met kenmerken van de beide families. Ook gewone burgers kunnen een familiewapen laten beoordelen en registreren bij het Centraal bureau voor Genealogie.

Dit wapen heeft kenmerken van het wapen van Oldebroek. In beide gevallen is gebruik gemaakt van drie elzenbladeren. Alleen in het wapen van de Familie van Wezep is gebruik gemaakt van een horizontaal gedeeld wapen, waarbij het bovendee in zilver met bladeren van sinopel. Het onderste deel heeft de kleur azuur met een zilveren elzenblad. Dat gekozen is voor onderdelen uit het wapen van Oldebroek is niet verwonderlijk, immers het dorp Wezep ligt in de gemeente Oldebroek. Boven de helm vindt men een tabaksblad. Deze is aangebracht omdat in het verleden veel leden van deze familie actief waren in de tabaksindustrie te kampen. In het nieuwe schildersmuseum willen we dieper ingaan op de kenmerken van de Heraldiek.

Anton van Wezep

Het wapen van de huidige gemeente Elburg is ontstaan uit een combinatie van beide voorgaande wapens. Het wapen werd bij Koninklijk Besluit van 24 april 1974 verleend aan de nieuwe gemeente.

Omschrijving: We spreken hier van een verticaal gedeeld wapen: I in zilver een poortgebouw van keel, bestaande uit een geopend middengedeelte, de opening omlijst van goud en met een valhek van sabel (zwart), tussen 2 torens, het middengedeelte en de torens gekanteeld, verlicht van zilver en met daken van azuur, waarop 4 naar links waaiende vaantjes van sabel, II in sabel een sleedoorntak met bloemen en vruchten van goud. Het schild gedekt met een gouden kroon van 5 bladeren en gehouden door 2 leeuwen van goud, getongd en genageld van keel."

Het wapen van Oldebroek is het gemeentelijke wapen van de Gelderse gemeente Oldebroek. Het wapen werd op 11 juli 1855 bij besluit van de minister van Binnenlandse Zaken aan de gemeente verleend. De heraldische kleuren zijn zilver (wit) en sinopel (groen). De afgebeelde bladen zijn van de elzenboom afkomstig. Waarschijnlijk heeft men hiervoor gekozen omdat de gemeente Oldebroek omgeven was door drassige gronden waarop de elzen goed gedijen.

Het familiewapen van de familie Wezep/Wezep

In de herhaling, kerstgroepenexpositie tijdens de advent periode.

Ging in 2019 de kerstgroepenexpositie niet door i.v.m. de operatie van de verzamelaar Jan van Hulst en was hij vorig jaar slechts een dag te zien, nu hopen we deze expositie op 10 december nogmaals feestelijk te openen met midwinterhoornblazers uit Epe in de Kloostertuin. Deze dag zijn er ook twee concerten van Pieter Jan Leusink in de St. Nicolaaskerk en wordt er een markt georganiseerd in de Kloostertuin.

We hopen dat velen zullen genieten van deze prachtige expositie in de sfeervolle kapel van Museum Elburg. Ook dit jaar zijn er van de kerstgroepen mooie kaarten gemaakt, die in de museumwinkel te koop zijn. Er zullen ook weer een aantal kerstgroepen te koop zijn.

Historie kerstgroepen

Na 1550 is de kerstgroep aan een opmars begonnen in de wereld. De Jezuïeten en Franciscanen ondervonden bij het verspreiden van het christendom buiten Europa problemen met de taal en namen kleine kerststallen mee om de communicatie met de andere volken te bevorderen. Overal ter wereld zijn zo eigen interpretaties van de kerstgroep ontstaan.

Jan van Hulst: "Het is interessant om te zien hoe verschillende culturen en landen de geboorte van Jezus vanuit hun eigen belevingswereld laten zien. De os en de ezel zijn bijvoorbeeld vervangen door de karbouw en de olifant. In Peru vervangen lama's de kamelen. Bij indianen is de stal een wigwam en in Alaska een iglo. Vanzelfsprekend is het geboren kind voor Afrikanen een Afrikaans kind en bij de Chinezen een Chineesje. Vooral bijfiguren zoals de herders, de koningen en de omstanders zijn geënt op de eigen volkscultuur".

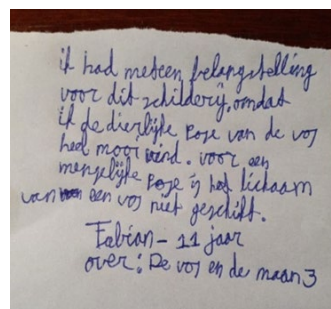

De kunstgroep

Nadat de corona-tentoonstelling was afgelopen - gelukkig is deze toch nog 2 maanden te zien geweest - konden we begin september de werken van Daniëlla Hefter weer ophalen uit het depot en hebben we alles weer een mooi plekje gegeven. Het geheel is aangevuld met een achttal sculpturen van Ursula Groen, vrijwilliger bij het museum, bestuurslid van de Vereniging Vrienden en ook lid van de kunstgroep. De beelden zijn een mooie aanvulling op de textiele werken van Daniëlla. Deze kwam in oktober nog even kijken hoe het geworden was, ook zij was erg tevreden. Deze expositie is nog te zien tot eind februari.

Ook zijn er al enkele werken van Daniëlla verkocht, o.a. aan Fabian, een jongen van 11 jaar die juist dit ene werk uit de serie "de vos en de maan" zo mooi vond omdat de vos op dat werk in een voor een dier natuurlijke houding wordt afgebeeld.

Zo worden kunstcollecties geboren. Verzamelaars beginnen vaak al op jonge leeftijd. Wie weet bezit deze jongeman over een aantal jaren ook een collectie van aanzien.....

Op **15 januari** geeft Daniëlla Hefter een **workshop**. Aanvang 14.00 uur. Nadere informatie volgt.

Wat er na deze tentoonstelling komt is nog onzeker, daarover later meer informatie. In de zomer, vanaf juni, volgt dan de tentoonstelling van schilderijen van Ton Dubbeldam. Oorspronkelijk stond die gepland in de maanden mei t/m september van dit jaar maar door corona is alles anders gelopen.

Ik vind het ontzettend leuk en interessant om deel uit te maken van de kunstgroep van ons museum. Je bent zo heel nauw betrokken bij een van de meest wezenlijke taken van het museum: de exposities. We vormen een leuke groep, waarin iedereen zijn eigen inbreng heeft.

Karin Schoute

Nieuws uit de Museumwinkel

Zoals elders in dit nummer ook al te lezen is, zijn in de museumwinkel ook dit jaar de prachtige kerstkaarten te koop met afbeeldingen van kerstgroepen van Jan van Hulst. De kaarten kosten € 2 per stuk, voor €10 ontvangt u er 6!

Ook van de werken van Daniëlla Hefter zijn kaarten te koop, ook deze kosten € 2 per stuk.

De legpuzzel 'Elburgs café' is afgeprijsd van € 19.99 naar € 9.99. Een leuk cadeau voor de feestdagen!

Even voorstellen..

Hoi! Ik ben Bryan, 15 jaar oud en de "nieuwste toevoeging" tot het team van Museum Elburg. Een halfjaar geleden begon ik aan mijn maatschappelijke stage bij Museum Elburg.

Sindsdien ben ik er niet weg te slaan! Mijn passie voor Elburg kan ik hier goed uiten en het is ook nog eens altijd gezellig met de collega's. Ondanks de gezelligheid wordt er ook gewerkt hoor. Écht!

Op dit moment maak ik mijn portfolio door posters te ontwerpen voor Museum Elburg. Ik wil hierna namelijk graag Media Vormgeving gaan studeren.

Ik heb zoal i.s.m Dirma de Rotary Museumkidsweek georganiseerd en de Pietendag 2021. Helaas kon deze niet door gaan, maar wat wel goed nieuws is dat ik blijf in het team van Museum/VVV Elburg! Ik ga vooral helpen met educatie, maar ook met overige taken.

Ik heb er veel zin in om aan de slag te gaan! Ik ben er vanaf december vooral op dinsdag, vrijdag en zaterdag.

Ik sta altijd open voor een leuk gesprek over van alles, dus als je me ziet: spreek me gerust aan!

Bryan Hup

Dan rest ons verder u allen hele fijne feestdagen te wensen en wij hopen u allen weer gezond en wel te zien in 2022. Er wordt nog gebroed op een nieuwjaarsbijeenkomst die coronaproof is, maar voor nu wachten wij de komende persconferenties en bijbehorende maatregelen af.